

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Anny Žákovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci žalobkyne **IG**, bývajúcej v K, U proti žalovanému **ÚP**, Š, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného číslo 2005/09495 z 1.decembra 2005, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 3S/16/2006-35 zo 7. decembra 2006 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3S/16/2006-35 zo 7. decembra 2006, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Rozhodnutím číslo 2005/09495 z 1. decembra 2005 žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie ÚrP v K (ďalej len „úrad práce“) číslo 135-zamKMV/05 z 12. septembra 2005 o zamietnutí žiadosti žalobkyne o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla (ďalej len „príspevok na kúpu vozidla“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podľa posudku referátu posudkových činností žalovaného z 21. novembra 2005 bola miera funkčnej poruchy žalobkyne stanovená na 50%, pričom v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia má žalobkyňa obmedzenú pohybovú schopnosť, jej chôdza je korigovaná ortopedickou pomôckou a je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Napriek tomu posudkový orgán žalovaného nenavrhol kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia príspevkom na kúpu vozidla z dôvodu, že nebola preukázaná potreba prepravy podľa § 61 ods. 5 zák.č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“) vzhľadom na to, že žalobkyňa Detský klub zdravotne postihnutých detí a mládeže v K (ďalej len „Detský klub“) navštevuje 2x do týždňa len na účely pravidelnej komplexnej *liečebnej* rehabilitačnej starostlivosti, ktorá spadá do kompetencie zdravotníckeho zariadenia.

Žalobkyňa napadla toto rozhodnutie žalobou a žiadala, aby ho súd zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Poukázala na to, že hoci podľa posudkov v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia má obmedzenú pohybovú schopnosť

a je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, posudkovým orgánom jej nebola navrhnutá kompenzácia – príspevok na kúpu vozidla s odôvodnením, že Detský klub navštevuje len na účel pravidelnej komplexnej liečebnej rehabilitačnej starostlivosti, spadajúcej do kompetencie zdravotníckeho zariadenia. Namietla, že v posudku sú uvedené navzájom si odporujúce tvrdenia, keď *na jednej strane sa uvádza, že 2x týždenne navštevuje Detský klub, ktorý je zariadením sociálnych služieb a na strane druhej s poukázaním na túto skutočnosť jej peňažný príspevok nebol navrhnutý. Rozporne teda bolo poukázané na § 61 ods. 1 a § 61 ods. 5 zákona o sociálnej pomoci.* Rozhodnutie žalovaného preto vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a bola ním ukrátená na svojich právach.

Krajský súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobkyni nepriznal náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd mal za preukázané, že Detský klub ako mimovládna nezisková organizácia je polyfunkčné rehabilitačné centrum zamerané na vykonávanie sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva a že *na účel sociálneho poradenstva ho žalobkyňa navštevuje iba sporadicky.* Vzhľadom na to, že príspevok na kúpu vozidla je fakultatívnou dávkou sociálnej pomoci, rozhodnutie o priznaní takej dávky je vecou správnej úvahy správneho orgánu, pokiaľ by jej priznanie bolo aspoň navrhnuté v posudku, čo splnené nebolo. Navyiac podľa názoru krajského súdu navrhovateľka nespĺnila podmienku podľa § 61 ods. 5 zákon o sociálnej pomoci, keďže osobné motorové vozidlo by nevyužívala aspoň dvakrát do týždňa na prepravu do zariadenia sociálnych služieb, lebo Detský klub navštevuje dvakrát do týždňa len na účel pravidelnej liečebnej rehabilitačnej starostlivosti, spadajúcej do kompetencie zdravotného zariadenia a nie na účel sociálneho poradenstva.

Rozsudok krajského súd napadla žalobkyňa včas podaným odvolaním. Namietla, že na pojednávaní krajského súdu ju zastupovala advokátka na základe substitučnej plnej moci, ktorá uviedla, že spis prevzala len pred tridsiatimi minútami, takže ju nemohla plnohodnotne zastupovať. Súd v konaní nevypočul nikoho z Detského klubu ohľadom zistenia, či žalobkyňa tento klub navštevuje aj na účel sociálneho poradenstva. Vzhľadom na fakultatívnosť priznania požadovaného peňažného príspevku mal súd skúmať, či žalovaný nevybočil z rámca tzv. správnej úvahy a či jeho úvaha v konečnom dôsledku nebola v rozpore s dobrými mravmi, keď aj v prípade splnenia všetkých podmienok by rozhodnutie o peňažnom príspevku bolo na svojvoľi správneho orgánu. Každý mesiac absolvuje minimálne 52 jász vozidlom k lekárom, na nákup potravín, návštevu knižnice a iné nepredvídané cesty, z toho 12x na rehabilitáciu, takže prepravné (príspevok na prepravu) by jej nestačilo. Aj keď z potvrdenia Detského klubu vyplýva, že ho navštevuje z dôvodu potreby sociálneho poradenstva a pravidelnej liečebnej rehabilitačnej starostlivosti, *krajský súd z potvrdenia nesprávne vyvodil, že ho na účely sociálneho poradenstva pravidelne nenavštevuje.* Krajský súd podľa názoru žalobkyne rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a z dôvodu nepripravenosti jej právnej zástupkyne nemalo prebehnúť pojednávanie vo veci (§ 221 ods.1 písm. b/ OSP). Žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu zrušil.

Z vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne vyplýva, že rozsudok krajského súdu považoval za správny. Poukázal na to, že z potvrdenia Detského klubu z 19. júla 2005 založeného v administratívnom spise úradu práce nevyplývala

frekvencia poskytovania sociálneho poradenstva a podľa potvrdenia zo 7. decembra 2006 jej bolo sociálne poradenstvo poskytnuté v roku 2006 štyrikrát. Poskytovaný liečebný rehabilitačný program pozostáva z rehabilitačného plávania, masáže, magnetoterapie a fototerapie. Detský klub je polyfunkčným, t.j. zdravotníckym aj sociálnym zariadením, zo štatútu ktorého vyplýva, že v programe zdravotníckych služieb poskytuje rehabilitačné služby ako rehabilitačné plávanie, masáž, termoterapiu, magnetoterapiu a fototerapiu a v programe sociálnych služieb poskytuje sociálne poradenstvo. Podmienka využívania osobného motorového vozidla najmenej dvakrát do týždňa na účely prepravy *do zariadenia sociálnych služieb* (§ 61 ods. 5 zákona o sociálnej pomoci) na poskytnutie príspevku na kúpu vozidla preto nebola splnená.

Právna zástupkyňa žalobkyne podaním, doručeným odvolaciemu súdu 9. marca 2007 oznámila, že žalobkyňa už v konaní nezastupuje. V konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veciach sociálnej pomoci žalobca nemusí byť zastúpený advokátom (§ 250a OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) v súlade s § 250ja ods. 3 OSP preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v rozsahu žaloby a odvolania podľa § 250j ods. 1 v spojení s § 212 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne vyhovieť nemožno.

Predmetom konania bolo rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku na kúpu motorového vozidla.

Podľa § 61 ods. 1 zákona o sociálnej pomoci občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

Z ustanovenia § 61 ods. 1 zákona o sociálnej pomoci vyplýva, že príspevok na kúpu vozidla možno priznať, ide teda o fakultatívnu dávku, na ktorú nie je právny nárok a súd preto môže rozhodnutie správneho orgánu o jej nepriznaní preskúmať len z toho hľadiska, či správne uváženie nevybočilo z rámca zákona.

Nebolo sporné, že žalobkyňa je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím a že je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom .

Priznanie príspevku na kúpu vozidla podmieňuje zákon o sociálnej pomoci v § 61 ods. 5 tým, že ťažko zdravotne postihnutý občan bude osobné motorové vozidlo využívať najmenej dvakrát do týždňa na účely prepravy do zamestnania, do školského zariadenia alebo do zariadenia sociálnych služieb .

Pokiaľ ide o podmienku návštevy zariadenia sociálnych služieb, z kontextu zákona o sociálnej pomoci vyplýva, že nemôže ísť o návštevu takého zariadenia z akýchkoľvek dôvodov, ale musí ísť o pravidelnú návštevu (2x týždenne) na účely predpokladané zákonom o sociálnej pomoci.

Podľa § 2 písm. a/ a b/ zákona o sociálnej pomoci sociálna pomoc je sociálna prevencia a riešenie sociálnej núdze a riešenie sociálnej núdze občana s ťažkým

zdravotným postihnutím kompenzáciou sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia")

Sociálna prevencia je odborná činnosť na predchádzanie a na zabraňovanie príčin vzniku, prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu občana a jednou z jej foriem je rehabilitačná činnosť (§ 5 ods.1 a § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnej pomoci).

Sociálne poradenstvo ako forma riešenia sociálnej núdze je odborná činnosť zameraná na zistenie rozsahu a charakteru sociálnej núdze, na zistenie príčin jej vzniku, *na poskytnutie informácií o možnostiach riešenia sociálnej núdze a na usmernenie občana pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci*; sociálne poradenstvo sa poskytuje najmä rodinám. V rámci sociálneho poradenstva možno občanovi odporučiť poskytnutie odborných poradenských služieb špecializovanými inštitúciami (§ 11 písm. a/, v spojení s § 12 zákona o sociálnej pomoci).

Z charakteru sociálneho poradenstva nevyplýva, že by išlo o činnosť, ktorú by bolo potrebné poskytovať pravidelne 2x do týždňa.

Sociálnou službou sú opatrovateľská služba, organizovanie spoločného stravovania, prepravná služba, *starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb* a sociálna pôžička (§ 14 ods. 2 písm. a/ až d/ zákona o sociálnej pomoci).

Medzi zariadenia sociálnych služieb patrí napríklad domov dôchodcov, zariadenie opatrovateľskej služby, stanica opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko (§ 18 zákona o sociálnej pomoci).

Cieľom rehabilitácie v rehabilitačnom stredisku v zmysle § 33 ods. 2 písm. a/ zákona o sociálnej pomoci je aktivizácia *vnútorných* schopností občana na prekonanie osobnostných a sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

Z podkladov založených v administratívnom spise žalovaného vyplýva, že žalobkyni bola odporúčaná ambulantná rehabilitačná liečba (ortopéd MUDr. V, fyziater MUDr. Š a algeziológ - MUDr. Š). Taktiež z neho vyplýva, že Detský klub poskytuje sociálne poradenstvo a sociálne rehabilitačné programy pre deti a mladých ľudí vo veku do 30 rokov a okrem týchto činností ako polyfunkčné zariadenie poskytuje aj liečebné rehabilitačné programy. Podľa potvrdení Detského klubu z 19. júla 2005 žalobkyňa 2x týždenne navštevuje liečebnú rehabilitáciu, pozostávajúcu z plávania, masáží, termoterapie, magnetoterapie a fototerapie.

Žalobkyni bola liečebná rehabilitácia odporúčaná lekármi a žalobkyňa nepreukázala, že by jej bola poskytnutá rehabilitácia podľa zákona o sociálnej pomoci. Nebolo preto preukázané splnenie podmienky návštevy zariadenia sociálnych služieb minimálne 2x do týždňa na účely predpokladané zákonom o sociálnej pomoci.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Pokiaľ žalobkyňa namietala, že z dôvodu údajnej nepripravenosti jej právnej zástupkyne (substitúta) nemalo pojednávanie na krajskom súde prebehnúť, je potrebné uviesť, že advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom (§ 16 ods. 1 zák.č. 586/2003 Z.z.), pričom žalobkyňa ani v plnej moci pre JUDr. M zo dňa 27. februára 2006 ani na pojednávaní krajského súdu zastúpenie substitútom neodmietla a nevyslovila s takým zastúpením nesúhlas. Substitút sa na pojednávaní pridržiaval dôvodov žaloby, ktorej rozsah podľa § 250h ods. 1 OSP po uplynutí dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia žalovaného nie je možné rozšíriť. Nebol preto daný dôvod na odročenie pojednávania, keď navyše v zmysle § 250g ods. 2 OSP ani prípadná neprítomnosť žalobkyne, resp. jej právnej zástupkyne by nebola dôvodom na odročenie pojednávania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobkyňa v odvolacom konaní nebola úspešná a žalovaná náhradu trov tohto konania nežiadala.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 22. februára 2008

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová